

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 323/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. P., P., a A. S., U. 133, oboch zastúpených advokátom JUDr. P. M., P., ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 963/1998 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 36/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. P. a A. S. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2007 doručená sťažnosť Ing. J. P. (ďalej len „sťažovateľ“) a A. S. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa

(ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 963/1998 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vednom pod sp. zn. 5 Co 36/2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli účastníkmi konania o určenie, že „*pozemok parcela EN 102 (...) a EN 103 (...) patria do dedičstva po nebohom (...) M. K.*“. Vec bola okresným súdom vedená pod sp. zn. 5 C 963/1998.

Sťažovateľ uviedol, že okresný súd „*vyniesol rozsudok a v ňom určil, že v spore uvedená žalobkyňa sa stala vlastníčkou pozemku KN-C 130/1 (...). Pozemok (...) kúpil od mamy kúpnu zmluvou zo dňa 10. 12. 1993 (...), túto nadobudla od svojich predchodcov a určovacou žalobou. Okresný súd v Starej Ľubovni v tej istej veci a týkajúcej sa tej istej parcely rozhodol ten istý súd, ba aj sudkyňa rozsudkom č. 5 C 652/92 (...), že výlučným vlastníkom tejto parcely je moja mama A. S.*“.

Keďže sťažovatelia nesúhlasili s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 963/1998 z 12. decembra 2006, prostredníctvom právneho zástupcu podali 14. februára 2007 odvolanie, v ktorom spochybnili dokazovanie okresného súdu a žiadali napadnutý rozsudok zrušiť.

Odvolanie sťažovateľov bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 36/2007 z 30. marca 2007 odmietnuté ako oneskorene podané. Podľa odôvodnenia tohto uznesenia bol napadnutý rozsudok právnenému zástupcovi sťažovateľov „*doručovaný dňa 12. 1. 2007, kedy nebol zastihnutý na adrese pre doručenie. Zásielka bola opätovne doručená dňa 15. 1. 2007, taktiež bezvýsledne a následne bola uložená na pošte. Zásielku si právny zástupca prevzal až dňa 31. 1. 2007. Zásielka sa však podľa ust. § 47 ods. 2 O. s. p. považuje za doručeníu adresátovi tretím dňom od jej uloženia, teda dňa 18. 1. 2007.*

Na výzvu súdu, kde sa právny zástupca žalovaných (...) zdržiaval v dňoch 12. 1. 2007 a 15. 1. 2007, právny zástupca odpovedal, že bol (...) *praceneschopný. Svoje tvrdenie doložil potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti (...).*

Na potvrdení o pracovnej neschopnosti právneho zástupcu je uvedená adresa, kde sa (...) bude zdržiavať v čase práceneschopnosti, a tou je adresa na ktorú sa právnemu zástupcovi doručoval rozsudok (...). Právny zástupca žalovaných sa teda preukázateľne zdržiaval na uvedenej adrese doručenia v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa“.

Sťažovatelia žiadali okresný súd „o vrátenie lehoty. Bezvýsledne márnym čakaním na odpoveď“.

Podľa názoru sťažovateľov krajský súd im týmto uznesením „znemožnil (...) domáhať sa svojich práv Ústavou chránených“, a preto podali 27. júla 2007 podnet Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na podanie mimoriadneho dovolania. Krajská prokuratúra v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) listom sp. zn. Kc 153/07 z 25. októbra 2007 oznámila právnemu zástupcovi sťažovateľov, že nezistiac zákonný dôvod na podanie mimoriadneho dovolania ich podnet ako nedôvodný odložila. Označený list krajskej prokuratúry bol právnemu zástupcovi sťažovateľov doručený 2. novembra 2007, pričom sťažovatelia od tohto dátumu odvíjajú začiatok plynutia lehoty na podanie sťažnosti ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Uvedené dôvody opodstatňujú podľa sťažovateľov prijatie záveru, že „bolo porušené ústavné právo zakotvené v čl. 48 odst. 2 v tom, že bolo Rozhodnutím Krajského súdu v Prešove domôcť sa svojho práva zákonnou súdnou cestou predložiť ďalšie dôkazy odmietnuté prvostupňovým súdom v záujme zhodnotenia všetkých dôkazov objektívneho rozhodnutia a hlavne spravodlivého. Týmto rozhodnutím boli nám odňaté práva na ochranu majetku zákonne nadobudnutého uvedené v čl. 20 odst. 1 Ústavy.

Bol týmto porušený čl. 6 DOHOVORU o ochrane ľudských práv a slobôd (oznámenie č. 209/1992 vtedy Federálneho ministerstva zahraničných vecí) a síce práva na spravodlivé súdne konanie, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom. Tento spor trvá od r. 1998 a napriek tomu neboli uskutočnené dôkazy podstatné k veci a rozhodnuté unáhlené“.

Sťažovatelia v tejto súvislosti žiadajú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1.) Slovenská republika v zastúpení Okresným súdom v Starej Ľubovni svojim postupom v konaní 5 C/963/1998 a Krajský súd v Prešove 5 Co/36/2007 porušili nesprávnym doručovaním ľudské práva Ing. J. P. a A. S. upravené v čl. 48 odst. 2 Ústavy SR.

2.) Prikazuje Okresnému súdu v Starej Ľubovni a Krajskému súdu v Prešove podľa čl. 127 odst. 2 vec vracia na ďalšie konanie a obnovili stav pred porušením.

3.) Porušovatelia sú povinní sťažovateľom nahradiť trovy súdneho konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo

upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že označené súdy v napadnutých konaniach porušili ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd v predmetnej veci meritórne rozhodol 12. decembra 2006. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 5 C 963/1998 bolo právoplatne skončené 3. februára 2007, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 963/1998 z 12. decembra 2006. Z príloh k sťažnosti vyplýva, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Co 36/2007 z 30. marca 2007, ktorým bolo odmietnuté ich odvolanie proti označenému rozsudku okresného súdu, nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2007. Sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 30. novembra 2007, to znamená po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. Preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako oneskorene podanú.

Sťažovatelia v odôvodnení sťažnosti označili za deň začatia plynutia uvedenej lehoty 2. november 2007, keď im bol doručený list krajskej prokuratúry, ktorým bol ich podnet na podanie mimoriadneho dovolania odmietnutý.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky [§ 243e až 243j Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a preto na jeho podanie nie je z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05 a iné).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 OSP totiž neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2007